

Psychologická olympiáda 2015/2016

Životní motto, kterým se řídím

NIKDY TO NEVZDÁVEJ!

*Autorka:
Kristina Haratyková
3. A obor ZA
SZŠ Karviná*

**Nový Jičín 2016
Moravskoslezský kraj**

Obsah

1 Úvod	3
2 Výchova v rodině.....	4
3 Ústavní výchova, náhradní rodinná péče	5
4 Mýty a polopravdy o ústavní výchově.....	5
5 Mé životní motto.....	6
5 Podobné osudy	8
6 Závěr	9
Zdroje:	11
Přílohy	12

1 Úvod

Neustále jsem přemýšlela nad tím, které životní motto se hodí k mému temperamentu a charakteru, a nakonec mi naskočila myšlenka, že vlastně jedno takové mám, kterým se řídím snad už od narození.

„NIKDY TO NEVZDÁVEJ“

Přišla jsem na to, že mnoho mladých, ale i starých lidí utíká před svými problémy a obrací se k nim zády, aniž by se zamysleli nad tím, jak daný problém vyřešit.

Dle mého názoru lidé, kteří se řídí mottu, postupem času motta mění vzhledem k věku a životním zkušenostem, současné situaci, která je ovlivňuje.

Asi se ptáte, čím jsem se právě inspirovala? Jsem v kontaktu s lidmi, kteří si prošli různými špatnými zkušenostmi, a i přes to se dokázali povznést nad neúspěchy, a i přes to, že to občas nedopadlo podle jejich představ, nikdy to nevzdali. Ale co pro mě bylo opravdu největší motivací? Byli to cizí lidé, od kterých bych to možná čekala nejméně, právě vychovatelé v dětském domově, mě navedli na tu správnou cestu.

Každá událost se na mně určitým způsobem podepsala, a proto při náhle vzniklých situacích, které se zdají být podobné událostem předchozím, propadám úzkostným myšlenkám a náladám, a bojím se, jak je dále zvládnout. Vždy se proto snažím vybavit si pozitivní myšlenky a události, které také ovlivnily můj život, ale pozitivně. A právě jedna z mých myšlenek směřuje do minulosti, kde jsem se „prala“ s problémem, který byl podobný tomuto a vzpomenu si, že to bylo ono již zmíněné motto „nikdy to nevzdávej“ a osoby, které by se trápily, kdybych to vzdala.

Možná si pokládáte otázku, jak může motto ovlivnit rozhodnutí člověka? Motto, kterým se řídím já, znázorňuje sílu člověka, který se i přes naprosté vyčerpání a bezmoc vzchopí a zkouší to dál a doufá, že nyní to vyjde a přesně toto mě inspirovalo k výběru obsahu této práce.

2 Výchova v rodině

Podle Schneewindovy definice je rodina „intimní vztahový systém vyznačující se časoprostorovým ohraničením, jeho členové utvářejí svůj společný život především v privátním prostoru, z něhož jsou vyloučeny jiné osoby.“ (1, str. 192)

Rodina je v podstatě mikrosvět, vzorová společnost, ve které si dítě osvojuje základní vzorce chování, návyky, dovednosti a postupy, které jsou pak rozhodující pro jeho další život ve společnosti, především v mezilidských vztazích. A to jak v pozitivním, žádoucím smyslu, tak ve smyslu negativním.

V rodině se předávají tradice, zvyky, kulturní hodnoty. Zvláště významné je osvojení mateřského jazyka a základní kulturní návyky (hygiena, stolování, chování, oblékání).

Rodiny se dají rozdělit podle toho, jak plní výchovnou úlohu vůči dítěti – na funkční a dysfunkční. Rodina je funkční, pokud plní všechny své povinnosti (výchovné, biologické, ekonomické, kulturní i rekreační).

Rodina, která není schopna zajistit normální vývoj dítěte a plnit požadavky společnosti na výchovu, je označována za rodinu dysfunkční. V dysfunkční rodině existují mezi partnery napjaté vztahy, které narušují rodinnou soudržnost, bez níž je úspěšná výchova velmi problematická. U některých dětí dochází vlivem těchto napjatých vztahů až k psychické traumatizaci a deprivaci.

Některé z faktorů, které by mohly mít špatný vliv na dítě, jsou kouření ve velké míře, alkohol, agrese a domácí násilí, vulgární vyjadřování, hádky rodičů, rozvod, noví partneři rodičů. Pokud dojde v rodině k narušení stability a vzájemného plnohodnotného utváření života, může dojít i k narušení psychiky dítěte a to vede k problémům v jeho budoucím životě. (6,7)

„Stresované dospívající děti mohou hledat náhradní rodinné prostředí v partách vrstevníků, rodiče v mimomanželských vztazích“. (2, str. 243.)

„Dítě má vyrůstat v prostředí citově vřelém a stálém.

I v biologicky vlastní rodině musí být dítě, svými lidmi citově přijato, aby se mohlo psychicky dobře vyvíjet. Přijetí dítěte je základnou pro budování jeho životní jistoty – naopak nestálost prostředí jeho životní jistotu podlamuje.“ Zdeněk Matějček, 1998

3 Ústavní výchova, náhradní rodinná péče

Ústavní výchova je opatření navržené orgánem sociálně-právní ochrany dětí a schválené soudem. V České republice tento způsob péče o děti realizován v kojeneckých ústavech a dětských domovech pro děti do tří let věku, což jsou zařízení zdravotnická. Dále pak v dětských domovech, dětských domovech se školou, kde žijí děti do ukončení přípravy na povolání, nejvýše do 26 let. Pro děti s poruchami chování jsou zřizovány diagnostické ústavy a výchovné ústavy. Děti se zdravotním postižením jsou umísťovány do domovů pro osoby se zdravotním postižením, pokud jejich handicap vyžaduje odbornou péči.

Náhradní rodinná péče pak zahrnuje adopci, pěstounskou péči a poručnictví. V případě adopce (osvojení) se osvojitel stává opravdovým rodičem, a to se všemi právními důsledky a povinnostmi. Oproti adopci je pěstounská péče pouhé svěřením dítěte na výchovu po dobu, kdy se biologičtí rodiče nejsou schopni o dítě postarat. Pěstounská péče může být stanovena na dobu přechodnou nebo i dlouhodobě.

Poručnictví je forma náhradní rodinné péče, kdy je soudem stanovena osoba – poručník, nejčastěji z řad příbuzných. Tato forma je realizována například v případě úmrtí rodičů či v případě nezletilosti rodičů. (4)

4 Mýty a polopravdy o ústavní výchově

V naší společnosti se často traduje o ústavní výchově řada polopravd či neúplných informací. Zde jsou některé z nich, se kterými se i osobně setkávám:

- Děti v ústavech trpí deprivací. Naopak si myslím, že děti přicházejí deprivované z prostředí, odkud přišly.
- Děti odcházejí z DD v 18 letech na ulici. Není to pravda, máme možnost zůstat v domově, pokud studujeme, a to třeba i vysokou školu.
- Není nad rodinu. Ze své zkušenosti vím, že výchova v nefunkční rodině je rozhodně horší, než výchova ve funkční ústavní péči.
- Adopce a pěstounská péče vše vyřeší. Opět mám zkušenost, že ne všechny formy náhradní rodinné péče jsou pro dítě vyhovující.
- Dětské domovy vychovávají kriminálníky a delikventy. Většina dětí v DD nejsou agresivní, jen měly zkrátka smůlu, že jejich rodiny nefungovaly.

- Děti jsou odebírány z rodin hlavně z důvodu chudoby. Může to být jeden z důvodů, ale častěji to jsou příčiny jiné, které s majetkem ani nesouvisí. (3)

5 Mé životní motto

Co mě vedlo k napsání této práce, už víte z úvodního textu, proto bych chtěla uvést pár momentů, při kterých jsem si sáhla až na samé dno svých sil, ale vždy jsem se nad tím povznesla a „vyšplhala“ jsem se zase na samý vrchol, abych se mohla dále rozvíjet a budovat své štěstí. K tomuto úspěchu jsem ale potřebovala velkou spoustu sil a hlavně oporu ve svých přátelích a lidech, kteří neztráceli trpělivost a naději, že to časem dokážu a budu zase jako dřív, ta bezstarostná, milá a pohodová holka.

Když jsem procházela špatnými chvílemi, mé myšlenky byly rozházené a častokrát jsem nevěřila sama sobě a vzdávala jsem to předčasně, protože jsem si říkala, že pro mě už tento život nemá dále smysl, ale potom jsem si řekla a dost, ty přece věříš v motto „nikdo to nevzdávej“ a tohle není chování podle tohoto motto. A navíc mí přátelé a lidé, kteří za mnou stojí, přece nesmějí trpět tím, že jsem to moc brzo vzdala.

Už jako malá dívka jsem poznala, co to jsou úskalí každodenního života a jaké překážky a nástrahy osud lidem chystá. Od svých necelých dvou let žiji mimo svou biologickou rodinu. Jako dítě jsem si neuvědomovala, že to je něco, co člověka ovlivní, a co jiným špatným lidem může vadit, nevěděla jsem, že se později stanu terčem posměchu a urážek. Mé dětství velmi ovlivnila moje prababička s pradědečkem, a já jsem jim za to velmi vděčná, protože oni mi dali lásku a odvahu do života a ukázali, že všichni lidé nejsou zlí. Jako dítě jsem asi žádné motto neměla, nerozuměla bych jim a popravdě řečeno jsem určitě ani nevěděla, že nějaké motto existují. Když jsem dospívala a procházela nenadálými životními událostmi, začala jsem hledat něco, co vyplní mé nitro a zároveň něco co mi pomůže a ukáže, že mě nikdo a nic nemůže skolit natolik, abych se už znovu nepostavila na vlastní nohy.

Je mi necelých osmnáct let a nejsem žádný pamětník, ale i v mém životě, se odehrála spousta událostí, která mě určitým způsobem ovlivnila. Jak už jsem uvedla, žila jsem odděleně od svých biologických rodičů, protože můj otec je alkoholik a má matka nezvládala péči o nás, protože nás je celkem 11 sourozenců, a to byla velká záminka pro ostatní děti ve škole a venku, abych byla terčem posměchů a urážek. Už jako malá jsem si vyslechla spoustu

ošklivých posměchů, protože jsem neměla rodiče, kteří by se o mě starali. První stupeň základní školy ještě nebyl tak špatný, ale po nástupu na druhý stupeň se na mě sesypaly tuny urážek a dalších ošklivých věcí způsobených mými spolužáky. Protože jsem nežila s rodiči, často jsem střídala místa svého pobytu, a tím pádem i základní školy, to se na mě taky velmi dobře nepodepsalo, protože mí spolužáci mě mezi sebe nepřijali a dávali mi to neustále najevo.

Některým dětem stačily jen nadávky, jiným stačilo, když našli mou vnitřní slabinu a na tu slovně udeřili, ale jiné děti využívaly i fyzické útoky proti mně. V těchto chvílích jsem začala vyhledávat něco, co by mi pomohlo, a přišla jsem tak na své motto. Během povinné školní docházky jsem osmkrát změnila základní školu, ale nikdy jsem to nevzdala.

Nejen základní škola, však byla tím, co se na mě velmi podepsalo. Velmi mé chápání a chování také ovlivnilo to, že jsem měla náhradní rodinu, která se později stala něčím co už jako rodina nevypadalo. Je spousta okamžiků, které mi ublížily a které by se dětem dělat neměly, ale jsou to špatné zkušenosti, které jsou velice osobní, a proto si je ponechám pro sebe. Pocházím z nefungující biologické rodiny a musela jsem si projít místy, kde se mi hledala nová fungující rodina. Byl to ústav pro děti, které nemají kam jít, jedna pěstounská rodina, poté další ústav pro děti a pak jsem se dostala do Dětského domova, kde sice nemám rodinu, ale mám tu jistotu, že už nikdy nezažiju to, co jsem musela zažít. Zde jsem také měla spoustu času si uvědomit, že se nesmím nechat dále ničit, ale musím se zvednout a jít dále a rozvíjet se, dělat věci, které mě baví a naplňují.

Ale jak se říká, vše zlé je k něčemu dobré, tak v mém případě to byla pravda, protože díky těm překážkám vím, co je špatné a vím, čemu se chci do budoucna vyvarovat. A to, že jsem byla až na prahu myšlenek o sebevraždě, mě poučilo a dodalo další síly pro události, které budou stát za to, abych je nevzdala, ale naopak abych se z nich ještě více poučila a posílila.

Nebylo to však jen mé motto, které mi pomáhalo najít tu správnou cestu jak dále fungovat, ale byla to i má víra, že budou lepší okamžiky v mém životě a, že určitě dokážu vše, co jsem si naplánovala.

Mým hlavním cílem je dodělat zdravotnickou školu, protože k budování svého nového zázemí musím mít příjem financí a ten budu mít, jen pokud udělám maturitu. Ale tuto školu jsem si nevybrala jen proto, abych si díky ní našla práci, která mě bude živit, ale taky proto,

že tato práce mě baví a naplňuje. V budoucnu bych chtěla pomáhat lidem, kteří to potřebují a dát jim pocit lásky a opory a hlavně tu nejlepší péči.

5 Podobné osudy

Abych doložila, že je v dětských domovech řada dětí, které si mají podobné zkušenosti jako já, rozhodla jsem se, seznámit Vás s některými. Vytvořila jsem si několik základních otázek a položila je 3 dětem a mladistvým z mého okolí. (viz. příloha č. 1)

Cílem mého průzkumu bylo zjistit, jak se na dětech z dětského domova podepsala jejich minulost. Chtěla jsem zjistit, zda špatné zkušenosti z jejich minulosti mohou být nějak prospěšné pro jejich budoucí život. Zjišťovala jsem, zda se za dobu uplynulou od jejich odchodu z biologické rodiny nějak změnil jejich život a zda si respondenti myslí, že se vypracovali na lepšího člověka, než byli dřív.

Stanovila jsem si 3 základní východiska, o kterých jsem přesvědčena.

1. Myslím si, že špatné zkušenosti, kterými si prošli respondenti, pomohou k jejich lepšímu budoucímu životu
2. Myslím si, že život respondentů se díky odchodu z nefunkční biologické rodiny změnil k lepšímu.
3. Myslím si, že v příbězích mých respondentů bude platit přísloví „všechno zlé je k něčemu dobré“.

Na tomto místě Vás stručně seznámím s osudy respondentů. Jejich celé příběhy jsou pak dále k přečtení v přílohách. Z osobních důvodů neuvádím jejich celá jména.

Myška – Slečna, která mi, poskytla rozhovor, si za svůj život, prošla celkem velkým peklem, které si nikdo nedokáže představit. Nejdříve to byla smrt její mámy, poté otec alkoholik a násilník a nakonec to byla místa, kde nikdy nepocítila pravý domov. Ale i přesto se nevzdala a šla za svými cíli.

Náhradní máma – Dívka, která ztratila oba rodiče a díky své sestry se musela stát mámou a starat se o její děti. Její sestru totiž zajímaly jenom drogy, alkohol a veřejná prostituce. Dnes je z ní úžasná dívka, která se nevzdala a plní si své sny.

Agresor – Mladý hoch, který byl od malička svědkem útoků svého otce proti jeho matce, alkoholu a také násilí, které mu prováděl otec. Prošel si ústavy, protože se neuměl chovat, byl agresivní a utíkal, ale dnes je to někdo úplně jiný, někdo kdo ví, že takhle se žít nedá.

6 Závěr

Hlavním posláním této práce bylo seznámení s životním mottem, které mě provází. Cílem mé praktické části bylo zjistit, zda motto, které jsem si vybrala a kterým se řídím, se dá opravdu uplatnit v reálném životě a zda jsou v dětském domově děti, které si myslí totéž, co já, a že je jejich nelehký prozatímní život nejen zranil, ale i pomohl k tomu, že rozlišily, co je dobré, a co ne, co je v životě podstatné, a co lze tolerovat. A že je jejich negativní zkušenosti posunuly dál a hlavně dopředu.

Hovořila jsem se 3 dětmi z dětského domova, které mi odpovídaly na mé otázky, a já z jejich odpovědí vytvořila stručné životní příběhy. Na základě jejich odpovědí jsem zjišťovala, zda se mé 3 předpoklady potvrdily, či ne.

Předpoklad č. 1 – Má úvaha se potvrdila, všichni 3 respondenti odpověděli, že se díky špatným zkušenostem poučili z chyb jejich blízkých.

Předpoklad č. 2 – Má úvaha se opět potvrdila, protože všichni tři respondenti se díky odchodu z biologické rodiny změnili k lepšímu a cítí se šťastnější.

Předpoklad č. 3 – Má úvaha se potvrdila také, protože život respondentů se obrátil k lepšímu a na odpověď, zda by se pod uvedené motto podepsali, řekli všichni tři respondenti, že ano.

Jsem hrozně ráda, že jsem tuto práci mohla psát, protože jsem se s vámi mohla podělit o svůj příběh a také o to, co se v našem státě a vůbec po celém světě děje s dětmi, které by měly být rodiči milovány a ne napadány a odsouvány do ústavů. Když jsem hledala odborné doložení mé seminární práce a našla jsem mýty o dětech z domovů, nebyla jsem překvapená, protože tohle slyším dost často a přitom vím, že to není pravda. Když jsem chodila do deváté třídy jeden kluk na mě každé ráno, volal: „Vypadni, jsi pašák a nepatříš sem.“ Nikdy jsem tomu klukovi nic neudělala a jen proto, že jsem byla z domova, mi nadával a dělal ze mě kriminálníka. Myslím si, že děti v domovech jsou naprosto stejní lidé jako kdokoli, kdo má tu

možnost vyrůstat po boku rodičů a pokud jsou děti v domovech zlé a špatné, je to díky životu a zkušenostem, kterými si prošly. Nikdy více už bych nechtěla zažít to, co jsem zažila, protože na to nemám pěkné vzpomínky a vím, že takové věci dítě zažít nemá. Vždycky jsem si myslela, že jsem slabá, a že už více nezvládnou a musím to ukončit, ale někde jsem ještě našla tu malinkou „rezervní“ sílu, která mi umožnila se znovu zvednout a ukázat všem, že mě jen tak znovu nemůžou položit. Chtěla bych tímto říct ostatním lidem, že když máte něco, v co velmi věříte, stejně jako já ve své motto, tak dokážete mnoho věcí a vždy vás to posílí. Hlavně musíte mít někoho, v koho věříte a kdo vám pomůže, když vám bude nejhůře. Jak už jsem zmínila, byla jsem až na samém dnu svých sil a myšlenek a dovoluji si říct, že jsem se od té doby vypracovala na hodně vysokou úroveň, a cítím se díky tomu lépe a jsem na sebe hrdá. A tak si na mě někdy, až už nebudete chtít jít dále, vzpomeňte a řekněte si „NIKDY TO NEVZDÁVEJ!“.

Zdroje:

1. ŘEZÁČ, Jaroslav. *Sociální psychologie*. 1. Brno: Paido, 1998. ISBN 80-85931-48-6.
2. NAKONEČNÝ, Milan. *Sociální psychologie*. 1. Praha: Academia, 1999. ISBN 80-200-0690-7.
3. OPRAVIL, Milan. Mýty o ústavní výchově. *Učitel'ské noviny* [online]. 2011, (8) [cit. 2016-02-06]. Dostupné z: <http://www.ucitelskenoviny.cz/?archiv&clanek=5768>
4. Ústavní péče. *Střediska náhradní rodinné péče* [online]. [cit. 2016-02-06]. Dostupné z: http://www.nahradnirodina.cz/ustavni_pece
5. Náhradní rodinná péče. *Děti patří domů* [online]. 2016 [cit. 2016-02-06]. Dostupné z: <http://www.detipatridomu.cz/nahradni-rodinna-pece/>
6. Výchova. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2016-02-06]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%BDchova>
7. ŠULOVÁ, Lenka. Výchova v rodině. *Kde jsi táto* [online]. 2016 [cit. 2016-02-06]. Dostupné z: <http://www.kdejsitato.cz/rodina/vychova-v-rodine.html>

Přílohy

Příloha č. 1

Rozhovor

1. Jak dlouho vyrůstáš v dětském domově?
2. Proč ses dostal/a do dětského domova?
3. Myslíš si, že díky dětskému domovu můžeš dělat věci, které tě baví, a můžeš plně studovat?
4. Myslíš si, že by, jsi měl/a stejné možnosti i doma?
5. Myslíš si, že se špatné situace z tvé minulosti mohou pozitivně podílet na tvém budoucím životě?
6. Trpěl/a jsi tím, že jsi vyrůstal/a mimo domov? Pokud ano jak se to projevilo?
7. Byl někdo, kdo ti pomohl, když sis myslel/a že už není nic, co by pro tebe mělo smysl?
8. Co bys hodnotil/a z minulosti jako hlavní negativní zkušenost?
9. Co ti v životě doma nejvíce vadilo nebo tě zasáhlo?
10. Byly tam nějaké negativní vzory? Že sis říkal/a, že takto ty žít nechceš?
11. Pokud ano, jak se to konkrétně projevuje nebo projevilo v tvém životě?
12. Když se srovnáš s dětmi z normálních rodin, máš v něčem před nimi náskok? Je něco, co má pro tebe jiný význam než pro ně?
13. V čem jsi po negativních zkušenostech silnější, odolnější?
14. Podepsal/a by ses pod větu - všechno zlé je pro něco dobré?
15. Souhlasíš s tvrzením, že by se i těžké okamžiky neměly vzdávat?

Příloha č. 2

Životní příběh 1. respondenta

Mé první respondentce je 16 let a v dětském domově je 2 roky. Před příchodem do dětského domova byla v několika zařízeních pro děti, které nemají kam jít, kde se rozhodovalo, zda se vrátí do biologické rodiny či bude úplně odňata z péče otce, který je alkoholik a mou respondentku i její sourozence fyzicky napadal. Má respondentka od svého narození vyrůstala v rodině alkoholika a jeho manželky, která později také propadla alkoholu. Ve svých dvou letech byla svědkem úmrtí své matky. Od té doby vyrůstala má respondentka pouze s otcem a svými dvěma sourozenci, kteří později také propadli alkoholu, drogám a útěkům z domova. Díky dětství bez matky začala má respondentka propadat úzkostlivým myšlenkám a začala se uzavírat sama do sebe. Otec, který jak už jsem zmínila, byl alkoholik a chodil domů po dvou či třech dnech, během kterých chodil po hospodách a nikdo o něm nic nevěděl, po svých návratech z hospody byl bez peněz, bez dokladů, většinou byl špinavý a pomočený. Když se vrátil, býval ještě často pod vlivem alkoholu, a proto byl agresivní a mou respondentku i její sourozence fyzicky napadal. Má respondentka vystřídala několik škol, protože díky své biologické rodiny měla velice špatnou pověst a její zevnější vzhled byl ledabylý. Jak už jsem zmínila, byla odebrána z péče otce a umístěna do příslušných ústavů, ve kterých se rozhodovalo, jak a kde bude dále vyrůstat. Ona i příslušné orgány zkusily několikrát o zpětné umístění k otci, ale nebyly patrné žádné změny v jeho chování a proto byla vždy zase odebrána z péče otce a umístěna do jiného ústavu. Když jsem se své respondentky zeptala, co jí doma vadilo, odpověděla mi: „Nejvíce mi vadil nepořádek, smrad, zima, studená voda, málo jídla a hlavně můj agresivní otec alkoholik“. Postupně jsem se ve svých otázkách snažila zjistit, kdo mé respondentce pomohl, když byla na pokraji svých vlastních sil a myšlenek, co by ve svém životě chtěla jinak, než jak to viděla doma a jestli je pro ni lepší vyrůstat v dětském domově než ve své biologické rodině. Na mé otázky jsem dostala stručné, ale výstižné odpovědi. Při největších útrapách to byli právě vychovatelé, kdo mé respondentce nejvíce pomohli, a je ráda, že je v dětském domově, protože kdyby byla doma neměla by možnost studovat a věnovat se fotbalu, který jí tolik baví. Do budoucna ví, že se chce vyvarovat alkoholu a nechce, aby její děti někdy zažily něco podobného jako ona sama. Za dobu po kterou je mimo biologickou rodinu se naučila ovládat své emoce, dávat si pozor na lidi a více je poznávat, začala si více vážit hodnoty peněz a nejvíce jsou pro ni důležité chvíle strávené s lidmi, které má ráda.

Na otázku, zda si myslí, že všechny špatné zkušenosti z její minulosti mohou dopomoci ke šťastnému životu a zda by se podepsala pod rčení „všechno zlé je k něčemu dobré“ odpověděla: „Ano myslím si, že se poučím z chyb mých blízkých a budu moct budovat lepší život. Pod toto rčení bych se podepsala, protože si myslím, že to je pravda.“

Životní příběh 2. respondenta

Mé druhé respondentce je 18 let a v dětském domově je necelých 6 let. Před příchodem do dětského domova bydlela se svou matkou a starší sestrou, která se později odstěhovala i se svými 3 dětmi a po smrti matky mé respondentky si ji vzala do péče. Má respondentka, ale u své sestry nebyla dlouho, protože její sestra zanedbávala jak péči o mou respondentku tak i o své děti a všechny jí byly odebrány. Má respondentka nechodila do školy, držela se spousty špatných part, které k nim domů vodila její sestra, která pila a po nocích dělala v bytě hluk a děti nemohly spát do školy, nemohly se učit. Sestra mé respondentky byla závislá na drogách, prováděla veřejnou prostituci a konzumovala alkohol ve velké míře. Po odchodu od sestry začala má respondentka měnit svůj život k lepšímu, začala chodit do školy a našla si lepší trávení volného času než posedávání s partou kluků a alkoholem na lavičce. Když jsem se zeptala, kdo jí pomohl nejvíc a zda měla nějakou motivaci, odpověděla mi: „Mou největší motivací byly mé dvě neteře a synovec, kteří byli se mnou umístěni do dětského domova a já nechtěla, aby skončili špatně a věděla jsem, že jsem jediná, koho mají a tak jsem se musela vzchopit a začít budovat lepší život než jaký jsem viděla doma. Oba rodiče mi umřeli a já měla jen sestru, která mi nešla dobrým příkladem a o své děti se nestarala a já nechtěla, aby jednou skončili jako ona“. Na otázku co jí doma nejvíce vadilo, mi odpověděla: „Vadilo mi, že se malí nemohli vyspat do školy, že se doma pořád pilo, a že jejich matka byla více s muži než s nimi“. Má respondentka nyní studuje obor, který ji baví, má přítele a plánuje odchod z dětského domova a založení vlastní rodiny. Za dobu po kterou je mimo biologickou rodinu se naučila ovládat své emoce, zjistila, že může být odolnější vůči výsměchu a zlobě ostatních a konečně se začala cítit vyrovnaná a šťastná. Na otázku, zda si myslí, že všechny špatné zkušenosti z její minulosti mohou dopomoci ke šťastnému životu a zda by se podepsala pod rčení „všechno zlé je k něčemu dobré“ odpověděla: „Ano myslím si, že budu moct budovat lepší život a nechtěla bych, aby mé děti zažili něco podobného jako já. Pod toto rčení bych se podepsala, protože se myslím, že to v mém případě je pravdou. A taky žádné házení flinty do žita, určitě přijdou i lepší dny.“

Životní příběh 3. respondenta

Mému třetímu respondentovi je 17 let a v dětském domově je 2,5 roku. Před příchodem do dětského domova vyrůstal střídavě u matky a otce, kteří se rozvedli. Můj respondent, ale ještě před příchodem na dětský domov prošel diagnostickým ústavem, kam se dostal, protože utíkal z domu, z důvodu násilí a alkoholu, kterého byl svědkem. Vyrůstal s mladší sestrou, se kterou doma zažíval fyzické napadání hlavně od otce a domácí násilí, které bylo páčáno na jeho matce. Otec mého respondenta je alkoholik a jeho matka také ráda propadala chuti alkoholu, a proto na denním pořádku byl doma hluk, násilí a výčitky. Na mém respondentovi se minulost hodně podepsala, protože, když nastoupil na dětský domov, byl velmi agresivní, utíkal a nechodil do školy, ale když mu později došlo, že se začíná chovat, jako jeho otec a chtěl se změnit, tak začal hledat novou cestu pro to, aby byl lepší a nechoval se jako lidé, kteří mu prakticky zničili život. K jeho změně chování nejvíce přispěli vychovatelé v dětském domově, kteří se mu snažili pomoci a ukázat mu, že i on se bude cítit lépe, když se místo agrese zkusí usmát a brát věci s nadhledem. Když jsem se ho zeptala, co mu doma nejvíce vadilo, jeho reakce byla: „ Nejvíce mi vadilo chování mého otce alkoholika, jeho ubližování a neustálé výčitky“. Nyní ukončuje 2 letou školu praktickou a chystá se podat přihlášku na zemědělskou školu v Českém Těšíně. Jeho největším cílem je vybudovat lepší a šťastnější život než na který byl zvyklý. Můj respondent si myslí, že je odolnější vůči posměchu, umí ovládat agresi a jeho vůle je mnohem pevnější. Zatím je pro něj nejdůležitější, aby dodělal školu a aby měl někoho, kdo při něm bude stát. Na otázku, zda si myslí, že všechny špatné zkušenosti z jeho minulosti mohou dopomoci ke šťastnému životu a zda by se podepsal pod rčení „všechno zlé je k něčemu dobré“ odpověděl: „ Ano myslím si, že budu moci budovat lepší život, protože jsem se poučil z chyb mých blízkých. Pod toto rčení bych se podepsal, protože si myslím, že to je pravda. Navíc už dobře vím, že i když slunce právě nesvítí, neznamená to, že tam není.“